

UNIVERSITĀTES AVĪZE

P. STUČKAS LATVIJAS VALSTS
UNIVERSITĀTES IZDEVUMS

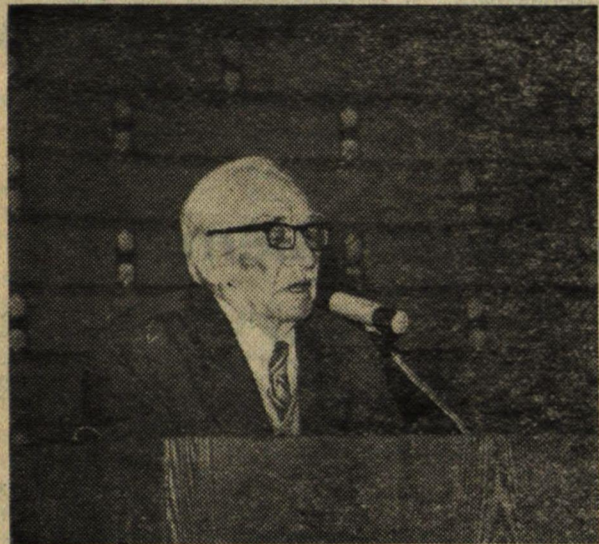
Iznāk kopš 1989. gada 7. septembra

Nr. 5

1989. GADA 5. OKTOBRI

Maksā 2 kap.

Vārdi, ko sacīja jubilejā

* Kārlis Skalders.

KĀRLIS SKALDERS, 1919. gada students, sacīja, ka augstskolas atklāšanas dienā aula un garderobe bijušas pilnas ar studentiem, kas laužoties iekšā, lai visu redzētu un dzirdētu. «Kāpēc šodien te nav studentu?» jautāja 90 gadu vecais vīrs.

JĀNIS STRADIŅŠ, akadēmiķis, teica, ka pienācis laiks Universitātei atteikties no P. Stučkas vārda. «P. Stučka pret Universitāti izturējās vēsi,» sacīja runātājs un piebilda: «Var jau palikt viņa krūšutēls, auditorija un stipendija, bet augstskolai viņa vārdu nevajag».

* Nikolajs Ealabkins (ASV).

JĀNIS KLAVIŅŠ, Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības prezidents (ASV):

... Rietumu pasaulē latviešiem ir tāda materiālā un intelektuālā bagātība, kāda agrāk šajās zemēs nekad nav bijusi. Jo nekad agrāk nav bijis tik liels trimdinieku skaits, tik ilgi saglabājot savu identitāti civilizētā, bet svešā vidē. Zinātnisko pieredzi ieguvām trimdas zemēs, lai bagātīgi izmantotu nākotnes Latvijas dzīvei visās nozarēs. Tagad

mums ir zinātnieki ar bagātu pieredzi. Un viss tas, kas bija labs latviešu tautai pagātnē, noderēs arī nākotnē...

... Mēs bijām tikai vieni trimdinieki, un dažs labs teica, ka, domāt par kopību bija sapnis. Tagad, pēc diviem gadiem, tikai pēc īsas sarakstes ar cieniņamo rektoru Zaķi, mēs kopīgi svinam LU gadsavētkus gan šajā, gan viņa krastā.

Šie ir vēsturiski notikumi: pēc 50 gadiem mēs vairs neesam

viens ne teju, ne tur. Mēs esam vienas tautas daļa ar kopēju domu un mērķi — kalpot Zinātnēi un Tēvzemei.

... LAMZA ir izveidojusi komisiju, kas jau uzsākusi priekšdarbus Zinātniskās bibliotēkas un studiju centra izveidošanai Rīgā. Sis būs kopējs pasākums ar kolegām Rīgā. Mēs ceram iegūt literatūru no Rietumiem visās laikā. Tālāk mums jārod finansālā bāze apbūvē, lai radītu telpas, kuru šeit, acīmredzot, trūkst.

... Kā simbolisku sākumu Zinātniskajai bibliotēkai pieņemiet šo velti — Edgara Andersona «Latviešu vēsture. Ārpolitika».

JĀNIS GABLIKS, Baltijas Universitāte (ASV):

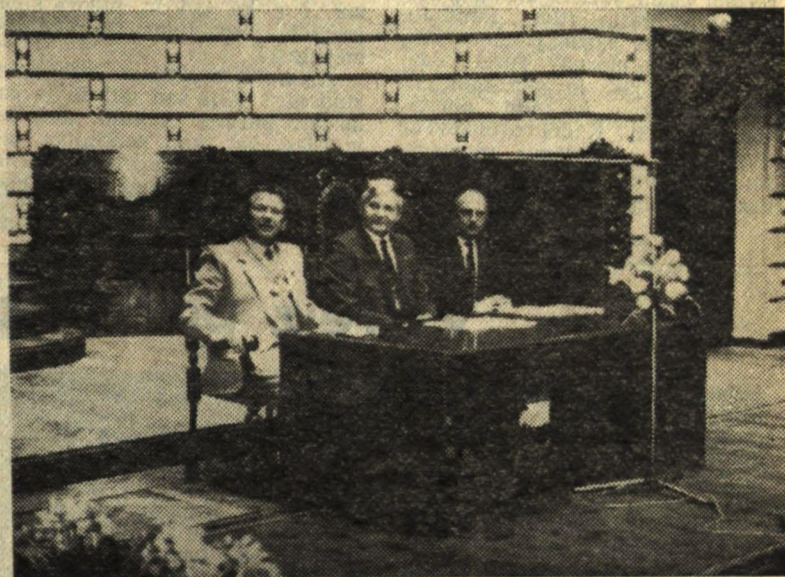
... Baltijas universitāte bija Latvijas Universitātes zars Rietumos. Tā dibināta 1946. gadā. ... BU studenti: igauņi — 13%, lietuvieši — 35%, latvieši — 52%.

... BU deva:

1. Jaunai paaudzei svešā zemē radās izglītības iespējas. Daudzi turpināja izglītību un tas mums deva jaunus, profesionālus akadēmiskus cilvēkus, kas ir šocien ieguvuši izcilu stāvokli sabiedrībā.

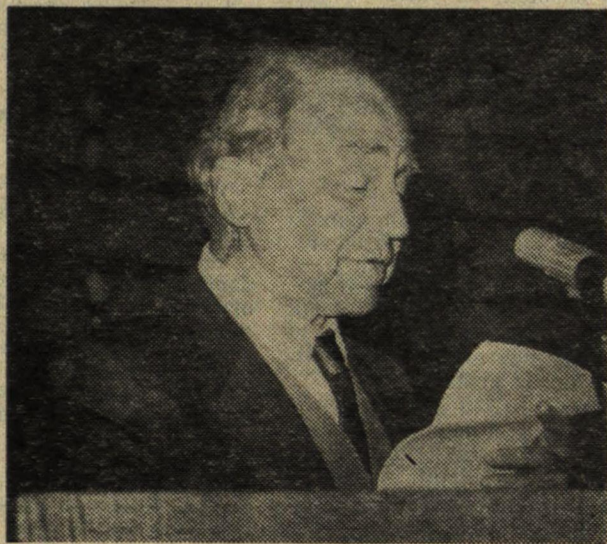
2. Izceļojošiem latviešiem tā deva tik daudz, ka visi palika saistīti kopā. Daudzas ģimenes dzima jau izceļojot. Un ja manas

(Turpinājums 4 lpp.)

MŪSU VIESI

Profesors Eižens Leimanis

Lai piedalītos Latvijas Universitātes jubilejas svinībās, vistālāko ceļu, acīmredzot, ir mērojis Britu Kolumbijas universitātes profesors Eižens Leimanis no Vankūveras (Kanādas rietumu krasts). Salīdzinot ar pārējiem viesiem, liekas arī, ka viņš ilgāk par citiem ir pats darbojies mū-

su augstskolā — tieši 20 gadus. Vispirmās būdams Matemātikas un dabaszinātņu fakultātes students, kur iestājies matemātikas nodaļā 1924. gada rudenī pēc Rīgas pilsētas I gimnāzijas absolūvēšanas. Studentu sacensības darbos 1929. gadā ieguvis pirmo godalgu par darbu «He-

kubas tipa Svarcšilda periodiskie atrisinājumi». Tā paša gada 4. oktobrī viņam piešķirts cand. math. grāds un viņš atstāts pie teorētiskās astronomijas un analītiskās mehānikas institūta (katedras). Komandēts uz ārzemēm papildināties: 1931. gadā uz Leipciģu un Kopenhāģenu, 1935./36. m. g. uz Parīzi. Veicis pedagoģisku darbu arī tēlotājas geometrijas katedrā un tīrās matemātikas katedrā, bet no 1937. gada ir docents teorētiskās astronomijas un analītiskās mehānikas katedrā.

1944. gada rudenī bēgļu gaitās aizved E. Leimani uz Vācijas ziemeļiem, kur mācības spēka vietu viņš atrod vecajā Greifvaldes universitātē. Vācijā ir saradies visai ievērojams skaits akadēmisku mācības spēku no Latvijas un arī no Igaunijas un Lietuvas. Tūlīt pēc kara E. Leimanis kopā ar profesoriem F. Gulbi un E. Dunsdorfu kļūst par iniciatoriem idejai par augstskolas organizēšanu jauniešiem, kas karam beidzoties ir nokļuvuši Vācijā. Ar angļu militārās varas atļauju sāk darboties Baltijas universitātē (1946.—1950.) Hamburgā, vēlāk Pinebergā pie Hamburgas. Hamburgā E. Leimanis iegūst matemātikas zinātņu doktora grādu. Baltijas universitātē viņš nostrādā līdz 1949. gadam, kad iesākas bēgļu lielākās daļas pārvietošanās no Vācijas uz dažnedažādām vietām gandrīz vai visos kontinentos. Nāk vairāki darba piedāvājumi,

no kuriem E. Leimanis izvēlas Britu Kolumbijas universitātes aicinājumu uz profesora vietu. Seko ceļš uz Kanādas rietumu krastu, kur arī stabili aizrit visi turpmākie gadi. Papildus akadēmiskam darbam universitātē E. Leimanis strādājis zinātnisku darbu Kanādas matemātiķu savienības pētniecības institūtā (1953. un 1955. g. g.), bijis zinātniskais padomnieks Lockheed Missiles & Space Co (1962. g.).

Profesora Eižena Leimana zinātniskās intereses bijušas saistītas ar diferencialvienādojumiem, analītisko mehāniku un debess mehāniku. Šajās nozarēs viņš strādājis Latvijā un turpinājis darbus trimdas laikā. Sarakstījis vairākas monogrāfijas (Teorētiskā mehānika 1940, Dynamics and Nonlinear Mechanics 1958, General Problem of the Motion of Coupled Rigid Bodies About a Fixed Point 1965) un redzes lokā turējis matemātikas un astronomijas vēsturi. Kopš 1949. g. ir līdzstrādnieks referatīvajā izdevumā «Mathematical Reviews».

Par savu vēl nepublicēto, latviešu matemātiķiem XIX un XX gadusimtos veltīto darbu profesors ziņoja nākošajā dienā pēc ierašanās Rīgā, tiekoties Mazajā aulā ar Fizikas un matemātikas fakultātes mācību spēkiem un studentiem. Universitātes jubilejas svinību sanāksmē Lielajā aulā E. Leimanis nolasīja ziņojumu par pašiem ievērojamākiem LU zinātniekiem, par tiem, kuru veikumi guvuši vislielāko atzinību

un pasaules atbalsi gadu gaitā. Sis ziņojums ietvēra gan 20-to un 30-to gadu profesorus, gan tos, kas savu atzišanu guvuši pēc kara trimdas gaitās, gan arī tos, kas nepārtraukti saistīti ar savu Alma mater.

Astronomiskajā observatorijā profesors E. Leimanis tikās ar Latvijas astronomiem un dalījās savās atmiņās par kādreizējo Teorētiskās astronomijas un analītiskās mehānikas institūtu (katedru) un tā laika profesoriem un kolēģiem. Kā zināms, šis institūts 1944./45. m. gadā tika iekļauts Astronomijas katedras sastāvā, kas savukārt pārtapusi par tagadējo zinātniski pētniecisko struktūrvienību — Astronomisko observatoriju.

Profesors Eižens Leimanis, visu mūžu būdams aktīvs dažādu zinātnisku organizāciju loceklis (New York Acad. of Sciences, Soc. Math. de France, Unione Mat. Italiana, Astron. Gesellschaft u. c.), apbrīnojami labi informēts par latviešu zinātnieku darbību un likteniem daudzās zemēs un arī dzimtenē. Sirmā profesora Rīgas apciemojums nenoliedzami ir bagātīnājis mūsu priekšstatus par latviešu zinātnieku gaitām ārpus Latvijas, un domājams, tālajam ceļotājam būs devis virkni pozitīvu emociju atkal tiekoties ar labi zināmām vietām un pazīstamiem cilvēkiem.

LEONIDS ROZE

APSVEICAM!

Soruden mūsu kolēģim, profesoram Jānim Erikam Niedritim pienākusi apaļa jubileja.

Strādājot par uzņēmuma galveno ekonomistu un mācoties neklātienes aspirantūrā Latvijas PSR Zinātņu Akadēmijas Ekonomikas institūtā, J. Niedritis izstrādāja un aizstāvēja ekonomikas zinātņu kandidāta disertāciju.

Kopš 1970. gada J. Niedritis strādā P. Stučkas Latvijas Valsts universitātē, sākmā Ekonomikas informātikas fakultātē. 1974. gadā J. Niedritis tika pārcelts darbā uz Latvijas PSR Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijas Augstskolu pārvaldi, kur nostrādāja deviņus gadus. Visu šo laiku J. Niedritis apvienoja Ministrijas kolēģijas locekļa pienākumus ar docenta darbu LVU, vadot studentiem nodarbības priekšmetos: «DZO un normēšana», «Dabas resursu

izmantošanas ekonomika», «Dabas aizsardzība un tās ekonomiskās problēmas».

1983. gadā J. Niedritis sāka strādāt par P. Stučkas LVU rektoru mācību darbā. Viņš vada Universitātes metodisko padomi. Profesors J. Niedritis pats ir vairāku mācību grāmatu un līdzekļu par DZO un darba normēšanas, kā arī dabas resursu izmantošanas ekonomikas problēmām autors un līdzautors.

Profesora J. Niedriša darbība ir vispusīga. Līdztekus tiešajam administratīvajam un mācību darba pienākumiem viņš ir republikāniskās sekcijas «Dabas resursu izmantošanas ekonomika» priekšsēdētājs, programmas «Cilvēks un biosfēra» darba grupas republikā vadītājs, kā arī Latvijas PSR Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Padomes loceklis. Profesors J. Niedritis piedalījies Vissavienības un starptautiskās zinātniskās konferencēs, publicēti zinātniskie darbi vairāk nekā 50 iespied-

lokšņu apjomā. Pašlaik J. Niedritis turpina darbu pie doktora disertācijas izstrādāšanas dabas resursu izmantošanas ekonomikas jautājumos.

Profesors J. Niedritis veic atbildīgu sabiedrisko darbu. Kopš 1985. gada ir Kirova rajona deputāts un izpildkomitejas loceklis, rektorāta partijas organizācijas sekretāra vietnieks, ekspertu grupas dabas resursu izmantošanas jautājumos pie LKP CK un Latvijas PSR Valsts Plāna komitejas dabas aizsardzības nodaļas loceklis.

Jubilārs ir pelnīti iemantojis autoritāti gan studentu, gan kolēģu vidū. Viņš vairākkārt ir apbalvots ar Latvijas PSR Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijas Goda rakšiem, 1981. gadā apbalvots ar Latvijas PSR Augstākās Padomes

Prezidija Goda rakstu, Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Goda zīmi.

Nākotnē vēlam jubilāram labu veselību, dzīves un darba prieku.

VADĪBAS UN EKONOMIKAS INFORMATIKAS FAKULTĀTES KOLEĢI

JUBILĀRE IR ARI LATVIJAS MAKSLAS AKADEMIJA. 70 GADU DZIMSANAS DIENA VĒLAM RADOSUS PANĀKUMUS GAN MACĪBU SPEKIEM, GAN STUDENTIEM! SVEICAM VISUS, KAM MAKSLAS AKADEMIJA BIJUSI DZIMTA ALMA MATER.

— Будет ли? — Трудно сказать. Ясно одно: бесплатным он будет лишь для счастливых — дорогой язык, цены на него кооперативные... — Преподавателей языка не хватает для четырех факультетов университета. Еще спасибо ректору по вечернему и заочному обучению, что она понимает нас, не настаивает на срочном обучении своих студентов. — А если вспомнить, что на некоторых факультетах русского дневного потока и вовсе нет... — Мы были вынуждены отказаться от преподавания на третьем курсе историко-философского факультета. Ищем, ищем преподавателей, а они нам отказывают, отказывают... И уходят в кооператив: там они всю предлагаемую нами зарплату получают за три часа в неделю. А у нас нагрузка — не меньше 20 часов, чувствуете разницу? Трое наших преподавателей — мужчины.

— Кормильцы. — Кормилец приносит в дом 125 рублей (с вычетами включительно) — и отсутствует ради них 200 часов каждый месяц. Так что, уж извините, в университете преподают одни энтузиасты.

— И сколько их? — Практически десять. — А кто же будет обучать языку работников университета, готовить переводчиков, руководителей курсов в других вузах и на предприятиях? Это, наверное, проблема сегодняшнего дня: раньше не было соблазна, не было кооперативов. Физики ведь по-прежнему преподают в ЛГУ, зарплата не изменилась, а все нормально: у них нет этого запасного выхода — ухода в денежное место. Интересно, а те почти легендарные народники, которых наш Закон о языке так и не воспроизвел, они тоже — не ушли в кооперативы по причине отсутствия таковых в 19 веке?

— В школах учителей латышского заинтересовали процентами к зарплате, ее зависимостью от стажа: вот туда, наверное, и пошли отчисления на реализацию закона. Но как же так, неужели и мы в этом деле не участвуем? Ведь мы делаем работу средней, даже начальной школы: собеседование по латышскому языку перед вступительными экзаменами — тому свидетельство. Тексты мы давали на уровне 6—7 классов, вопросы задавали детские, двойки ставили только тем, кто вообще даже самого вопроса не понял. И вот результаты: двойки получили 85 человек, 76 — сами отказались от собеседования, а ведь у многих было «4» или «5» в аттестате.

— А кто преподавал в школе язык — не спрашивали? Может, учителя физкультуры?

— Нет, не стали спрашивать. — По идее, не должны вы это спрашивать, вы должны сами репулировать обстановку.

— Просто государственная политика была иной, учителей русского языка в латышских школах мы готовили, а учителей латыш-

ского в русских — никогда. Теперь надо не виноватых искать, а решать проблему.

— Наверное, не спрашивали, потому что возможных ответов испугались? Впервые менее страшно станет как минимум лет через шесть — когда появятся первые ученики у нынешних первокурсников отделения «Латышский язык и литература и методика воспитательной работы в русских школах» (50 «дневников» и 25 заочников). А обязательным язык станет через два с половиной года!

Это же практически первый за-

кон, возникший по воле народа. Неужели и с ним все будет по-старому: не выполнен, потому что дяди в Москве бюджет неправильно распределили? Неужели и здесь от конкретного человека ничего не зависит?

— Конечно, зависит — все дело в желании или нежелании учиться.

— Но ведь и в желании или нежелании учить! Моя знакомая — наполовину украинка, наполовину белоруска — ведет на своей работе курсы латышского языка! Почему же это делает она, а не латышка?

— Кто хочет, тот языком уже давно овладел. А остальные... Это психология большого народа. У американцев тоже нет страсти к языкам — им английского достаточно.

— Да, но и закон писался не для особо сознательных, а для тех самых остальных, кто будет не против, чтобы их обучали, но — бесплатно.

— Один депутат в Москве так и говорил: обучение национальному языку должно быть бесплатным, потому что и русскому когда-то бесплатно обучали.

— Я о чем говорю: чтобы увольнять человека через два с половиной года за незнание языка, нужно иметь на это моральное право, нужно так себя чувствовать: я все сделал, чтобы помочь тебе, но ты отказался от моей помощи.

— Да, помощь нужна. И язык должен преподавать человек, сдавший экзамен еще и на знание истории, культуры этого народа — иначе ведь не заинтересуешь!

— А что еще обнаружилось на собеседовании?

— Были латыши, не знающие своего языка. Был москвич, обучившийся латышскому чуть ли не самостоятельно — просто хотел человек учиться у нас, обменять квартиру. Одной девочке мы все же пятерку поставили — она очень медленно говорила, но правильно: год или два она занималась с репетитором.

— Вот, два года индивидуального обучения — и человек говорит медленно. Одно занятие в неделю во втором семестре четвертого курса и в первом семестре пятого — и проблема реально двуязычия решена?

— Нет, конечно, получается работа для галочки.

— Видите: бесплатное обучение государственному языку — затея галочная. А ведь когда язык объявили государственным, тем самым вроде бы и обеспечили обучение за государственный счет!

— Нет, но что-то уже сделано.

И ОПЯТЬ: БУДЕТ ЛИ ЛАТЫШСКИЙ ПРАКТИЧЕСКИМ?

Мы запросили в министерстве 14 штатных мест — и нам их, слава Богу, большое спасибо, дали. И зарплату обещают повысить до 160 рублей.

— Нет, это будет минимальная зарплата для всех преподавателей университета.

— Нигде в мире за обучение языку так мало не платят. Нигде в мире группа не состоит более чем из 12 человек. Нигде в мире преподаватели не загружены настолько, чтобы не иметь возможности заниматься наукой. Кто будет писать учебники, создавать методику или — заново — лексику делопроизводства, например?

— А сколько еще такой специальной лексики!

— В идеале каждый из нас должен взять на себя разработку какого-то спецкурса, а сил не хватает даже на простое, недифференцированное преподавание. Даже наличие техники у нас — не проблема номер один. Хотя студент, конечно, устает от мела как единственного нашего орудия.

— Однажды пробилась к компьютеру, и без того перегруженному. Сама таскаю диапроектор туда-сюда, сама делаю слайды. У каждого здесь свои книги, каждый сам печатает тексты для занятий, а машинки у нас всего две, да и те старые и не наши — одна профкомовская, другая с отделения журналистики. Купила свою машинку. За час преподаватель университета получает 90 копеек. Получается, что я в раскладе на этот час трачу гораздо больше, чем зарабатываю.

— Иной раз кажется — в нас никто не заинтересован. Упрекают, что мы не обеспечили преподавание на таком-то факультете, а что кафедру не обеспечили даже нормальным помещением, что даже машинистку посадить некуда, — это не волнует никого.

— Один молодой преподаватель предложил забастовать — заходить в аудиторию, сидеть, смотреть на студентов и молчать.

— И почему мы сами должны отнимать аудитории у инъяза или филфака — им же они тоже нужны? Мы и без того отняли свое «временное» помещение у комсомольского и партийного бюро. Ну почему нам должны говорить: «Живите здесь, занимайтесь на здоровье», — и уходить!

— Все предоставляемое нам возможности решить проблему помещения — на уровне возможностей бороться между собой. Тратить силы еще и на междоусобные конфликты?

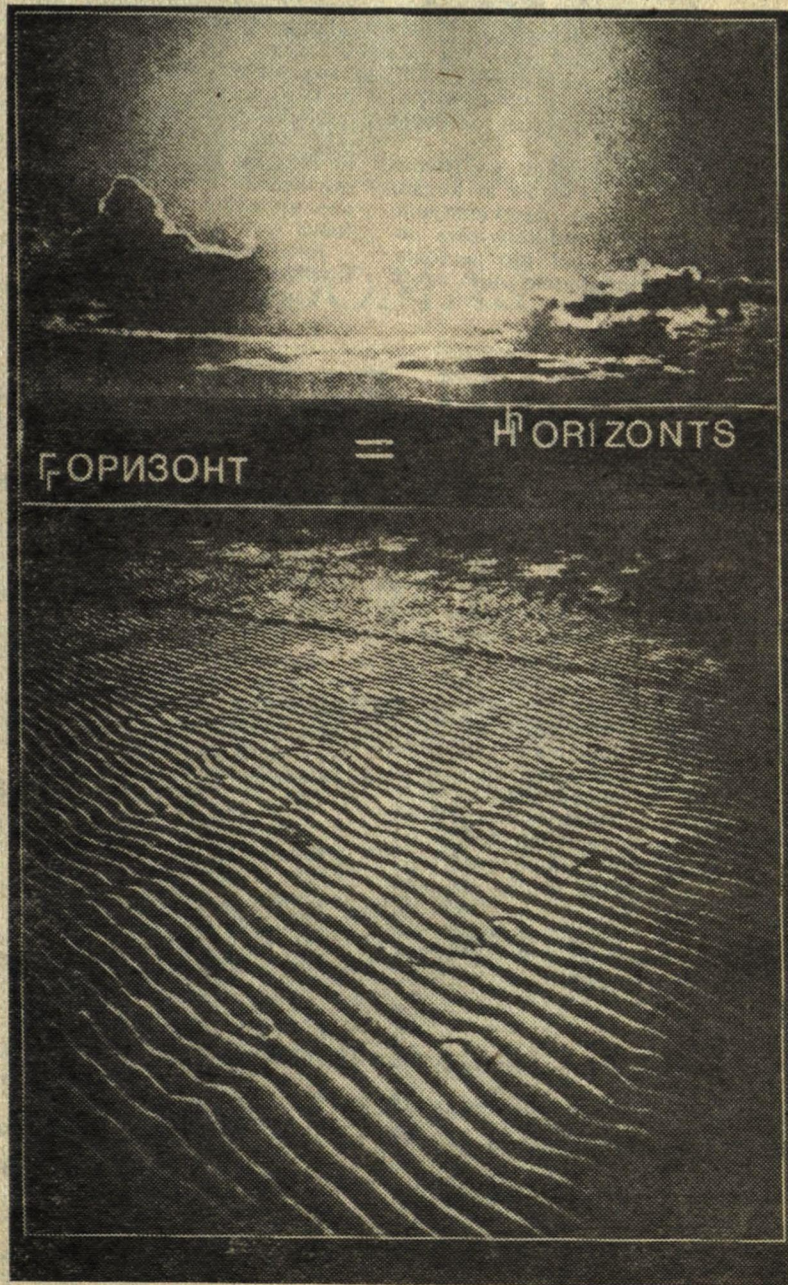
— Наверное, это аморально —

требовать иных условий, чем для остальных кафедр в университете. Но ведь уровень проблем — государственный, раз уж вышел закон о государственном языке...

— Из программы университета по выполнению Закона Латвийской ССР о языке: «ЛГУ как центра образования, науки и культуры надлежит активно, планомерно и продуктивно участвовать в выполнении этой программы».

— Ведь и не возражишь! Что же, дай бог еще большей активности, планомерности и продуктивности в работе — десяти народникам, преподавателям кафедры практического латышского языка!

В беседе участвовали
Анита СТЕЛЛЕ,
зав. кафедрой,
Сильвия ВАСИЛЬЕВА,
преподаватель,
Людмила МЕТЕЛЬСКАЯ,
корреспондент.

Vārdi, ko sacīja jubilejā

(Sākums 1. lpp.)

* Janis Gablīks.

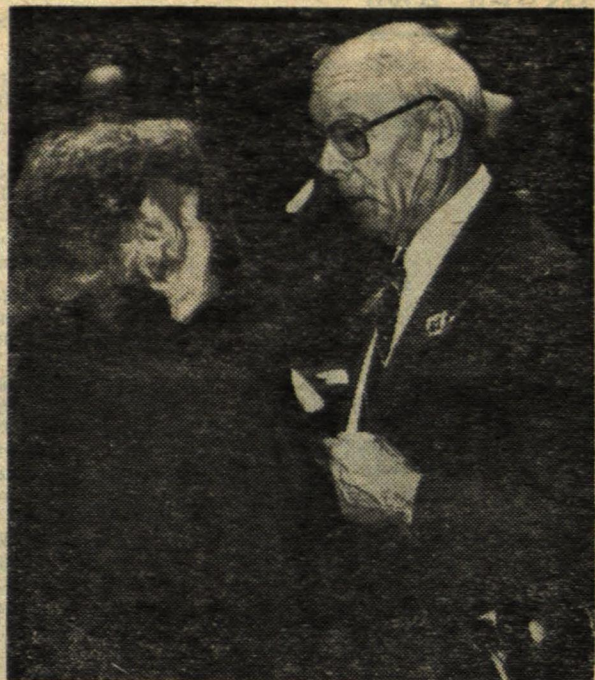
meitas, mani mazdēli šodien runā latviski, tad man pateicība jāzasa BU rektoram, kas pavēlēja iet uz visām lekcijām.

3. Seit radās tautu kopība, jo tur kaut ko mācījās no igauņiem, kaut ko no lietuviešiem.

... Kopība turpinājās. Mums tagad ir Amerikas Ialtiešu apvienība.

... Es jūtu, ka Baltijas tautas atkal stāv uz pārmaiņu sliekšņa. Līdz ar nākošo gadu sāksies Baltijas ekonomiskā autonomija. Un šeit būs jāsadarbojas, mums vajadzēs kopīgus zinātniekus politikā un ekonomikā, lai šie mērķi būtu sekmīgi. Seit atkal rodas ideja, ka atjauno «BU varētu palīdzēt. BU varētu būt tas kods, kas atjauno un attīra Baltijas jūru.

* V. Ivanovska un R. Plīvēča foto

* Aleksis Dreimanis

PIRMS LTF 2. KONGRESA

LTF Valdei, LTF informatīvajam biļetenam «Atmoda», «Universitātes Avīzei», «Padomju Jaunatnei».

Pēdējos mēnešos Latvijas politiskajā dzīvē iezīmējies augošs viedokļu plurālisms un diskusija par Latvijas neatkarības sasniegšanas ceļiem. Izkrīstalizējušās divas galvenās nostādnes. Viena, ko pārstāv Tautas frontes Domes vairākums, paredz sasniegt Latvijas suverenitāti, izmantojot esošās varas struktūras, galvenokārt LPSR Augstāko Padomi. Otra, ko atbalsta LNNK, VAK u. c. radikālas organizācijas, paredz atjaunot Latvijas Republikas neatkarību, ejot pa tās pilsoņu un pilsoņu kandidātu reģistrācijas ceļu. LTF vadība Pilsoņu komiteju veidošanas jautājumā ievēro «pozitīvu neitralitāti», bet daudzas vietējās nodaļas tieši piedalās pilsoņu reģistrācijā vai atbalsta to. Tajā pašā laikā LNNK vairākums grasās piedalīties AP vēlēšanās, lai panāktu progresīvo spēku vienotību.

Diemžēl atsevišķos gadījumos minētā diskusija iegūst ar augstu politisko kultūru nesavienojamu asu toni. Daži radikāļi abās nometnēs ķeras pat pie personiskiem apvainojumiem un rupjībām.

Spriež mūsu tautfrontieši

Ja pamanījāt Universitātes Tautas frontes paziņojumu sten-dā, tad 28. septembrī novēlējumus un ieteikumus gaidīja LTF 2. kongresa LVU delegātu grupa, taču apspriesties iznāca tikai pašu starpā. Viens novēlējums izskanēja un to pieņēma visi — kongresā jārūnā par izglītības problēmām.

Sobrid nenormāli niecīgi ir budžeta atskaitījumi izglītībai, jauno speciālistu sociālā nodrošināšana ir nenodrošināta — nepieciešama likumdošana dzīvokļu jautājumos, tāpat juridiski jāgarantē privātās iniciatīvas iespējas, jo valstiski panākt dažādību ir problemātiski — jārada koledžas u. tml. augstskolas paspārnē, lai sagatavotu jauniešus iestātai augstskolās.

Ļoti nepatīkami, ka šādus līdzekļus izmanto tāds pazīstams politisks darbinieks kā LTF priekšsēdētājs Dainis Ivāns. Zurnāla «Skola un Ģimene» šā gada 9. numurā (kura metiens 162 000 eksemplāru) publicēts viņa raksts «Augošo prasību politika». Tajā uzdots retorisks jautājums ar iepriekš noteiktu atbildi: «Vai tiešām klūsim par prostitūtām, kas atklāti gatavosies vēlēšanām, bet slepus reģistrēs pilsoņu kongresa delegātus?».

Mums šķiet nepieļaujami, ka masu informācijas līdzekli 551500 Latvijas pilsoņu tiek dēvēti par prostitūtām. Tas parāk atgādina zināmu LKP darboņu līdzīgos izteikumus par Mavriku Vulfsonu.

Uzskatām, ka D. Ivānam, lai saglabātu savu autoritāti, vajadzētu publiski atvainoties visiem šiem cilvēkiem. Vēlams, lai D. Ivāns to izdarītu līdz LTF II kongresa sanāksšanai Latvijas TV, «Atmodā» un «Skolas un Ģimenes» oktobra numurā.

Ierosinām izskatīt šo jautājumu tuvākajā LTF valdes sēdē.

Vairākumā esam LTF biedri,

tādēļ uzskatām šo soli par nepieciešamu Latvijas tautas vienotības stiprināšanai.

LNNK Latvijas Universitātes grupas uzdevumā:
GINTS APALS,
ILMĀRS PUNKA

1989. g. 25. septembrī.

Red. piezīme. Uz vēstulē teikto, to nelasot, jau ir atbildējis D. Ivāns. Lasām viņa teikto: «Nevajadzētu tik daudz laika veltīt nebūšķiem strīdiem un kašķiem, atsevišķu personu rīcības vai atsevišķu izteikumu pārspīlēti nopietnai apspriešanai.»

Un vēl:

«Cik maz mēs joprojām skatāmies uz cilvēku darbiem, cik svarīgi mums liekas vārdi un formulējumi».

Vai tad jel kas ir sasniegts, ka varam sākt plēsties un šķelties? Atcerēsimies Raiņa «Zelta zirgu». Nevis kāds svešinieks, bet brālis brāli novilkā lejā, kad otrs kaut drusku bija pakāpies stikla kalnā. Vai nebūtu laiks šo tik latvisko īpatnību pārvarēt?

Nemot vērā demogrāfiskās problēmas, jāizstrādā speciālā aizsardzība pamatnācības zinātniekiem, jo nav noslēpums, ka zinātne rusificējas. Jāzasa atbilstoša preses ideju par Humanitāro institūtu.

Brīvā Latvijā būs nepieciešami gudri cilvēki un tos jāgatavo jau šodien, jāredz pasaule, jāapgūst pieredze, viens no konkrētiem priekšlikumiem: jānodibina Tautas frontes stipendija.

Jācer, ka šīs un citas domas dzirdēsīm no LTF 2. kongresa tribīnes, jo izglītība diemžēl šobrīd ir jāizstāvē. Labi vēl, ka nevajag smieties, ka tai piešķirta prioritāte.

P. S. LVU LTF grupas pārstāvji apsprieda arī LTF priekš-

sēdētāja Daini Ivānu izteikumus presē par Pilsoņu komitejām. Viedoklis sekojošs — priekšsēdētājam vajadzēja uzsvērt, ka tāda ir viņa personīgā attieksme, jo tā šajā gadījumā nesakrīt ar Domes lēmumu. Nepateicīgs ir arī frontē valdošais psiholoģiskais spriegums.

Universitātes tautfrontieši nolēma, ka ir normāli, ja pastāv domstarpības atsevišķos jautājumos, bet mērķim jābūt vienam — neatkarīga Latvija.

Apsverot visus par un pret, vairākums nosprieda, ka citas alternatīvas priekšsēdētāja amatam nav.

Kongresmenos teklusijās
ILZE BRINKMANE

Gaišas domas un politisko tālredzību tautfrontiešiem kongresa darbā!

Visiem pārējiem — patīkamu atpūtu likumīgajā brīvdienā; valsts konstitūcija taču pilnībā nodrošina savu pilsoņu brīvību. Žēl, protams, ka šoreiz sestdienā... Bet pratisim novērtēt — tā ir reta iespēja — justies DUBULTBRĪVIEM!

JA PĒRKAM LVU KALENDĀRU

KĀDĒĻ, ATKAL «KUCĒNI JĀSŪTA UZ JŪRSKOLU?»

Beidzot, pēc ilgāka pārtraukuma, atkal ir nodrukāts un sāk savu ceļu pie lasītāja Latvijas (Valsts) Universitātes kalendārs. Kā jau tas mēdz būt, daudz kas nav izdevies tā, kā bijis sākumā lecerēts. Kalendārs pie lasītājiem ir nonācis mēnesi pēc semestra sākuma. Rīgas plāns, kurā tikai ar lupas palīdzību var ieraudzīt cipariņus, kuri apzīmē 176. lpp. minētās Universitātes ēkas, ir «iesprucis» aprīļa mēnesī, nevis pedējā vāka iekšpusē un tur nav ieraugāmi ne paskaidrojumi, ne arī, kaut lielāko, ielu nosaukumi. Ir izmainīts kalendāra nosaukums, kaut arī priekšvārdā ir ierakstīts pretējais. Kalendāra sastādītāji atvainojas profesoram Pēterim Zvidriņam, kura vārds ar salicēju palīdzību ir pārvērties par Jāni (177. lpp.). No gatavā kalendāra ir pazudušas lappuses ar statistikas ziņām par Universitātes studentiem un pasniedzējiem, kā arī paredzētās piezīmju lapiņas kalendāra beigās. Sastādītāji manuskriptu pēc tā rediģēšanas LVU izdevniecībā nodeva kooperatīva «Rondo» tehniskajam redaktoram aprīļa sākumā un tika solīts, ka kalendārs tiks izdots līdz jūlija sākumam. Diemžēl jūlija sākumā bija iespējams ieraudzīt tikai salikuma korektūras mazākus vai lielākus fragmentus, bet galīgais variants netika parādīts ne sastādītājiem, ne arī redaktoram. Pēc korektūras ir palikušas ļoti daudzas (salikuma) pareizrakstības kļūdas.

Protams, jāatzīst, ka kalendārā ir arī kļūdas, kuras pielaiduši paši sastādītāji. Uz mūsu rēķina ir LVU bērnu deju ansamblim «Dancitis» piešķirtais Tautas deju ansambļa nosaukums (varbūt, ka šo kļūdu var «labot» arī «Dancitis», šādu nosaukumu izcīnot). Dekrēta par Latvijas Augstskolas dibināšanu datumam ir jābūt 8. februāris (nevis 19.

februāris kā kalendārā). Tautas dzejniekam J. Rainim šogad bija 124. dzimšanas diena un līdz minētajai 125. gadu jubilejai ir jāpaciešas. Iespējams, ka ir vēl kādas līdz šim nepamanītas kļūdas, uz kurām, mēs ceram, norādīs kalendāra lietotāji. Paredzēts, ka kalendāru, kurš paredzēts gan studentiem, gan arī darbiniekiem un pasniedzējiem, varēs iegādāties LVU grāmatu kioskā Raiņa b. 19. Turpat varēs saņemt kļūdu labojuma lapiņas tie kalendāra īpašnieki, kuri to jau paspējuši saņemt.

Neraugoties uz visiem trūkumiem, mēs ceram, ka šis izdevums var radīt zināmu interesi ne tikai Latvijā, bet arī ārzmēs. Ja būs pietiekama lasītāju atsauce, tad plānojam kalendāra iznākšanu arī turpmāk, protams, mainot tā izdošanas sagatavošanas tehnoloģiju, lai nebūtu tik daudz to «slīcināmo kucēnu», kā tas ir šoreiz. Mēs vēlamies veidot izdevumu, kas varētu kalpot kā informācijas avots un palīgs darba organizēšanā visiem jauniešiem, kuri vēlas iegūt augstāko izglītību, un arī mācību spēkiem gan Latvijā, gan arī ārpus tās. Domājam, ka kalendārā varēs ievietot arī reklāmu un informāciju par latviešu studentu un jaunatnes apvienībām un dažādiem pasākumiem visā pasaulē. Ja Jums ir vēlēšanās sadarboties un priekšlikumi, tad lūdzam rakstīt kalendāra sastādītājiem: doc. Sigurdam Tačerim, 226013 Rīgā, Gorkija ielā 48, LVU Ķīmijas fakultātē.

Piezīme. Par kalendāra iegādāšanās iespējām gan skaidrā naudā, gan uz pārskaitījumu interesēties pa telefonu 228120 vai Diskrētās matemātikas un programmēšanas katedrā pie Dzidras Reidzānes.

Docents SIGURDS TAKERIS

Redaktors AIVARS JANSONS

Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības RA «Poligrāfists» 4. cehā, 226700, Rīgā, Akas ielā 5/7. Tirāža 1500 eks., augstspiede. Redakcijas adrese: pasta indekss 226098, Raiņa bulv. 19, 121. ist., 3. stāvā, tālr. 222944.

«Университетская ави́за» («Университетская газета»), издание Латвийского ордена Трудового Красного Знамени государственного университета им. П. Стучки. А-857 JT 04992. На латышском и русском языках. Адрес редакции: 226098, г. Рига, бульв. Райниса, 19, 3 этаж, комната 121. Телефон 222944.